

הכל חייבין פרק ראשון חגיגה

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

[illegible]

מוסף רש"י

צִלוּן: אֶסְרָה עַל צִלְהָ: **אֵשֶׁת כָּהֵן**
 בְּכֹחוֹת (דף ק"ה: 86:) והיא לֹא תִפְשֶׁה
 וְאִי זֶו זֶו אֵשֶׁת יִשְׂרָאֵל וּמִדְּכַתִּיב הִיא כ
 שֹׁמֵרָה שֶׁנִּתְפָּשָׁה אֶסְרָה וְאִי זֶו זֶו אֵשֶׁת
 מִקְרָא הִוא בִּזְכוּרִיה וּדְרָשׁוּהָ כֵּן
 לִיזָאָל מִן הַתּוֹרָה וְכֵן לֹא לְדִבְרֵים
 אַחֲרֵים: **שִׂיזָאָל אָדָם מִדְּבַר הַלֵּכָה**
לְדַבֵּר מִקְרָא שׁוֹב אֵין לוֹ שְׁלוֹם. שֶׁאֵין
 הִוְרָאָה מִדְּבַר מִקְרָא שֶׁהִמְשִׁינָה
 מִפְרָשָׁה סְמִימָה הַתּוֹרָה: **מִתְלַמְּדוֹ**
לַשְׁמָנָה. אֵלֶּם שֶׁמֶשׁ אֵת הַחֲכָמִים שֶׁהֵן
 מִדְּקַדְקִין לִיתֵן טַעַם מַשְׁמִיּוֹת לַהֲבִין
 הַמַּשְׁמִיּוֹת הַסּוֹתְרוֹת זֶו אֵת זֶו וְלִמְלֹא
 טַעַם לִפְטוֹר לַחֲזוֹב לִיאֲסוֹר וְלִיזָאָל
 שֶׁבִּמְשִׁנָּה זֶו קָרִי מִתְלַמְּדוֹ וְאֵלֶּם יִתֵּן
 מֵהֵן וְיִתֵּן עֶסְקוֹ לְגִירָסָה הַמַּשְׁמִיּוֹת
 שׁוֹב אֵין לוֹ שְׁלוֹם דְּבַר הִוְרָאָה שֶׁאֵין
 הִוְרָאָה נְכוֹנָה דְּבַר מַשְׁנֶה שְׂכֵמָה
 מַשְׁמִיּוֹת יֵשׁ שֶׁאֵין דְּבִירֵיהֶן מְבוּרִין
 וְיִתְרַסֵּס בְּנֵי הַשֵּׁ"ס הֵכָּא בְּמֵאֵי עֶסְקִין
 אֶסְרֵי מַחֲסָרָה אֵל מְנִי רָצִי פְלוּנִי
 הִיא הִוְרָאָה הַלֵּכָה כְּמוֹתוֹ: **אִפְלוּ מַשֵּׁ"ס**
לֵ"ס. מַשֵּׁ"ס יְרוּשָׁלַיִם לֵ"ס בְּצִלֵּי
 שְׁהוּא עֲמוּק כְּדֹאמְרֵיהֶן בְּסִנְהֶדְרִין
 (דף כ"ד.) בְּחִשְׁבֵּים הוֹשִׁיבֵנִי כְּמֵתִי
 עוֹלָם זֶו הַשֵּׁ"ס עַל צִלְ: **בִּתְנִי'**
הַיֹּסֵר נִדְרִים פְּרוּחִים בְּאִוִּיר. הַתֵּרַת
 נִדְרִים שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמִים שֶׁהֵחֵם מִתֵּיב
 אֵת הַנֶּדֶר מַעַט רִמּוֹ יֵשׁ בְּמִקְרָא וְאֵין
 עַל מֵה לְסַמּוֹךְ אֵלָּל שֶׁכֵּן מִסּוֹר
 לַחֲכָמִים בְּתוֹרָה שֶׁעָלַל פֹּה: **הַלְלוֹת**
שָׁם וְהַלְלוֹת חִיגָה הַלְלוֹת מַעֲשִׂיָו.
 יֵשׁ בָּהֵן הַלְלוֹת שֶׁהֵן תְּלוּיּוֹת בְּרִמּוֹ
 מִקְרָא מוֹעֵט: **כְּהִרְרִין הַסְּתוּים.**
 בְּשַׁעֲרַת רֹאשׁ: **וְהַעֲזוּדוֹת.** הַלְלוֹת
 עֲזוּדוֹת קָרְבָן: **וְהַעֲרִיּוֹת.** עֲרוֹה:

אטו הען לאו גופי תורה. בגמרא פירש
במ' ר' יפליא שתי פעמים אחד
עברין ואחד בזויר כי יפליא נדר נזיר:
ערכך כי יפליא לנדור נדר נזיר:
אחת הפללה לאיסור. כוליה הפללה
לשון פירוש כתרומו (א) ארי יפירש
ולמה כתב הפללה בשנייהן אחת כשפירש
ונדר ואחת עזמו בנדר ואחת שחזור
ולפני דאסר האומר כי נדרתי
יולדעט כן נדרתי אצל לדעת כן לא
נדרתי והרי הוא בא לידי חרטה
ומתוך כך בא לידי היתר: נשבעתי
באפי. מדקאמר באפי משמע יכול
אני לישאל עליו לפי שמחמת אפי ולא
מדת מיושבת נשבעתי. ידו ללמוד
מכאן שמואלא פתח שיקרי דבר לא
לא לדעת כן נדרתי שיקרי דבר
שאני רואה הבא לי ע"י נדרי מתירין
לו: כל נדיב לבו הציאו. אם עודנו
לבו נודבו עליו יציאו ואם מתמרט
ייתירו לו: נשבעתי ואקימה לשמור
משפטי ראה. מדקאמר ואקימה
מכלל דאסר. רקה שלא לקיים מתירין
לו: אי מרדכי אליעזר. דדרש

הפלאה יתירמא: דלמא. לכדדבי טר
אלכלו מיר הוא וחצרו אומר הרני
במלייה ובספק אלא בהפלאה ודאחי
אדם נשבע לקיים מזוה כדי שימחיה
מאי מקרה מועט דקאמר ממתיניה
בנין הוא ואם אינו כריך לה אלא לי
שאנו כריך לבנין זה. ורבי שמעון א
הואה הוא צרכונו לא הימה אלא אלייה
המנהג הוא ואלא חסר גימא חלה

יילו באונס אקורה לצעלה
אקורה הא נתפשה מותרת
טא הוי לומר יש לך אחרת
הה: וליולא ולבא אין שלום.

באונס כאן ברצון ואיבעית אימא הא וזה
באונס ול"ק כאן באשת כהן כאן באשת
ישראל וליוצא ולבא אין שלום אמר רב
כיון שיוצא אדם מדבר הלכה לדבר מקרא
שוב אין לו שלום ושמואל אמר זה הפורש
מתלמוד למשנה ור' יוחנן אמר אפילו מש"ס
לש"ס: **מתני'** ^אהיתר נדרים פורחין באויר
ואין להם על מה שיסמכו הלכות שבת
חגיגות והמעילות הרי הם כהררים התלוין
בשערה שהן מקרא מועט והלכות מרובות
הדינין והעבודות הטהרות והטמאות ועריות
יש להן על מה שיסמכו והן הן גופי תורה:
גמ' תנאי ^ארבי אליעזר אומר יש להם על
מה שיסמכו שנאמר ^בכי יפליא ^גכי יפליא
שתי פעמים אחת הפלאה לאיסור ואחת
הפלאה להיתר רבי יהושע אומר יש להם
על מה שיסמכו שנאמר ^דאשר נשבעתי
באפי ^הבאפי נשבעתי וחזרתי בי ר' יצחק
אומר יש להם על מה שיסמכו שנאמר ^וכל
נדיב לבו חנניה בן אחי רבי יהושע אומר יש
להם על מה שיסמכו שנאמר ^זנשבעתי
ואקיימה לשמור משפטי צדק אמר רב

יהודה אמר שמואל אי הואי התם אמרי להו
דידי עדיפא מדידכו שנאמר ⁷לא יחל דברו
הוא אינו מוחל אבל אחרים מוחלין לו
אמר רבא ⁸לכולהו אית להו פירכא לבר
מדשמואל דלית ליה פירכא דאי מדר' אליעזר
דלמא כדרכי יהודה שאמר משום ר' טרפון
דתניא רבי יהודה אומר משום רבי טרפון
⁹לעולם אין אחד מהם נוזר שלא ניתנה
נזירות אלא להפלאה אי מדר' יהושע דלמא
הכי קאמר באפי נשבעתי ולא הדרנא בי
אי מדרכי יצחק דלמא לאפוקי מדשמואל
¹⁰דאמר שמואל יגמר בלבו צריך שיוציא
בשפתיו והא קמ"ל דאע"ג דלא הוציא
בשפתיו אי מדחנניה בן אחי רבי יהושע
דלמא כרב גידל אמר רב ¹¹דאמר רב גידל
אמר רב ימנין שנשבעין לקיים את המצוה
שנאמר נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי
צדקך אלא דשמואל לית ליה פירכא אמר
רבא ואיתימא רב נחמן בר יצחק היינו דאמרי
אינשי ¹²טבא דאא פלפלתא חריפתא ממלי
צנא דקרי: הלכות שבת: מיכתב כתיבן
לא צריכא ¹³לכדר' אבא דאמר רבי אבא
¹⁴החופר יגומא בשבת ואין צריך אלא
לעפרה פטור עליה כמאן כרבי שמעון

דאמיר ^עמלאכה שאינה צריכה לגופה פון
יהודה התם מתקן הכא מקלקל הוא

אחא: אין אחד מהן נזיר. ב' שהיו יושבין ובה אחד לא
שאינו נזיר ולכסוף נמנע כאחד מהן אין אחד מהן
פורשת: גמר כלבו. שבעה או נדר או הקדש: ששה
יודרו לקיימה: פלפלה. גרעין אחד של פלפל: מיני
א א נראה כו'. דבר זה וכיוצא בו רמז מועט יש לו
את העפר אף על פי שהגבין צוני אינו חייב משום
מילתיה גבי מוציא את המזם צומט לקוברו בשבת (ש)
א היה זריך לה: אפילו סימא לר'. יסודה. פלגי עליה מודה
לא אחרי: ואן אברהם: ואלו הנהיגו עשרת השנים

אפיקרן מש"ס רש"ם. מש"ס ירושלמי לש"ס צבלי כדפירס רש"י
 פ' וכן אמר גירסולמי במחשכים הושיבני כמתי עולם אלו
 ש"ס הצבלי וכן ר' (רב כהנא) דהוה צייס דלישתמח מיניה ש"ס הצבלי
 ומיהו אפילו איפכא י"ל והכי פירושו שפירס מזה ועדיין לא הבין בן
 שמתוך כך לא יעלה צידו הלכה

צְרוּרָה: דְּלִמָּא רַבִּי יְהוּדָה.
 מִשְׁמַע דְּחֵשִׁיז לִיה פִּירְכָא מַה שְׁמַרְרִין
 הַכְּמוֹז לְדַרְשָׁה אַחֲרֵימִי וְאִילוּן צַבִּי"ק
 דְּמַגִּילָה (דף 1.) גְּבִי אֶסְתֵּר צְרוּרָה
 הִקְדָּשׁ נֶאֱמָרָה אֶקְאֵר שְׂמוֹאֵל מִשּׁוֹם
 דְּכַבִּי קִימוּ וְקִבְּלוּ קִימוּ לְמַעְלָה
 מַה שְׁקִבְּלוּ לְמַטָּה וְקִאֲמַר דְּהַ"ס דְּלִית
 לִיה פִּירְכָא וְאִילוּן צַבִּי"ק ר' עֻקִּיבָא
 (דף פח. ושם) דְּרִשִּׁין מִינֵיהּ קִימוּ
 מַה שְׁקִבְּלוּ כְּכִר דְּקִבְּלוּ הַסּוּרָה בְּצִוּוֹן
 צִימִי אֲחֻשְׁרוּס וְאִמַר הִרְ"י לֵאלוּן קוּשִׁיא
 הִיא דְּהַתָּם מִפִּיק לָהּ מִדְּשֵׁנִי לָהּ
 צְדוּרִיָּה לִיבִיתָא קִימוּ וְקִימוּ שְׁמו
 קִבְּלוּ וְקִבְּלוּ אֵלָּה וְדֹאִי תִרְחִי שְׁמַע
 מִינָּה: **בְּאַפִּי** שְׁלֹבַע עֵתִי וְאִי הִדְרָנָא
 בִּי. וְהִקְסָה הִרְ"ר אֲלֻחָן דַּעַל כִּרְחָךְ
 קִרָּא כְּבִי מִיִּדְרִישׁ מִדְּכַבִּיז נִשְׁבַּעְתִּי
 בְּאַפִּי אֶס יוֹאֲוֹן אֶל מִנוּחָתִי וְדִרְשִׁין
 מִינָּה (א) גְּבִי דוֹר הַמְּדַבֵּר שְׁלָא כְּלוּ
 לְאַרְךְ וְיִתְרִין לוֹ הִרְ"י דְּהֹאִי קִרָּא לֵאלוּ
 צִבִּיָּתָא אֲרִךְ מִשְׁתַּעִי אֲלָא בְּחֻלָּק
 לְעוֹלָם הַבָּא (ב) וּמִלִּינוּ תָנָא (ג) דְּאִמַר
 בְּחֻלָּק (סנהדרין דף ק"ב:) דוֹר הַמְּדַבֵּר
 יֵשׁ שֶׁלֹּם חֻלָּק לְעוֹלָמָא אִ"כּ אִיכָּא
 לְמִידְרַשׁ וְהִדְרָנָא צִי:

לַאֲפֹקִי מִדְּשִׁמּוֹאֵל דֹּאמֶר שְׁמֹאֵל
גִּמְר בְּכָבוֹ צִרְיִן שִׁיזִינֵא
הַשְׁפָּתָיו. לֹאז מִשּׁוֹם דְּלִית לִיה
לְשִׁמּוֹאֵל גִּמְר בְּזָבוֹ דְּהֵא קִרָּא כְּמִיז אֱלֵא
מִקְיִן קִדְשִׁים (ה) (שְׁהִיזֹא) צְבוּרָה
הוּא דְּכִתְּבִי אִי קִרָּא וְגַבִּי קִדְשִׁים
כְּמִיז וְכֹל נָדִיב לִב עוֹלוֹת (דְּהִי צִט)
וְשִׁמּוֹאֵל מוֹדֵה לֵה שְׁפִיר וּמִקְשִׁי מִינֵה
לְשִׁמּוֹאֵל מֵהֵא קִרָּא וּמִשְׁנִי לֵה פִּרְק
ג' דְּשִׁבְעוֹת (דָּף כו: וס) וְכִי תִּמְנָא
יַנְלִיף מִינֵה מִשּׁוֹם דְּהוּא לִיה תְּרוּמָה
ר"ל תְּרוּמַת מַלְאכָת מֵהַשְׁכֵּן כְּמִיז
זִיה כֹּל דְּרִיב לִב צְבוּרָה וְכִי מְכוּזִים
הַצִּיִן כֹּאחֵד וְאִין מְלֻמְדִים:

לְקַיִּים מצוות. לזרֵיחַ לזוֹכֵר שֶׁ-
שָׂמִים כְּדֵי לזוֹרֵחַ נִפְסִיָּה:
שְׂמֹאֵל לֵית יִיָּה פִּירְכָּא.
וְהָא דְלִרְשִׁין פִּי"ב
נִגְדִירִים (דף נז:א) אֲבָל מִיחַל הוּא חֲפָזִי
שָׂמִים הֵתָּם מִדְּבָרוֹ נִפְקִי לֵיהּ:
לְבַדְרֵי אֲבָא. הִ"ה לְשֹׂאֵר
מִקְלָלִים דְּפִטְוֹרִין
הוּא מְזִי לְמִימַר אֲלֵא רְבוּתָא קְמַ"ל
דְּאֵעָ"ג לְזִרְיָא לְעַפֵּר מִיִּפְטֹר כִּיּוֹן
לְנָא זִרְיָא לְגֻּמָּא:

מלאכת

הם ואמר אחד הריני נזיר שזה הבא
לפי שלל ניתנה מזירות להיות נזיר
לקיים המצוה. כלומר מצוה שיהא
רציני. טובא אזהרות כתיבי בשבת
מזדמן מן התורה: חופר גומא. בונה
: שאינה לריבה לגופה. כגון (ב) זה
(א) וקאמר רבי שמעון פטור על
הך גומא דאלו התם הקובר את המת
רמז מן התורה ללמד זה ומזה הרמז:
מלאכת

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

א [מ״י] פ״ו מהלכות שבעות
הלכה ב:
ב מ״י פ״ב מהל'
שבעות הלכה ו' פ"ב
מהלכות דברים הלכה ב'
טו"ש ע"ד ס' רי סעף א'
וס' רלט סעף א':
ג מ״י פ״א מהלכות
שבעות הלכה ג'
טו"ש ע"ד ס' ר סעף ו':
ד מ״י פ״א מהל' שבת
הלכה ח':

תורה אור השלם

1. וְלִפְנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּם
2. הָאֵלֶּם לִפְנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּם
3. הָאֵלֶּם לִפְנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּם
4. הָאֵלֶּם לִפְנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּם
5. הָאֵלֶּם לִפְנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּם
6. הָאֵלֶּם לִפְנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּם

7. אִישׁ בִּי יִדָּר נָדָר לַי' אֹו
הַשְּׁבַע שְׁבַע לְאָסֹר אָסֹר
עַל נַפְשׁוֹ לֹא יַחַל דְּבָרוֹ
בְּכָל הָיָצָא מִפִּי יַעֲשֶׂה:
במדבר ל ג

רבינו חננאל

[illegible]

ולר' אמי אן הרתתן יומם
 וחדש אמרין ליה אוזלין לגמול
 ופסד. אמר לו ולא ר' אמי
 אחרינין למגלל הדא חסד.
 כאמרו ליה מגדו הוה. כלומר
 אפסכאי הוה: **[מתני']** הרתת
 נדרים פורחים באורי ואין
 להם על מה שיסמכו.
 תלמידי ר' אליעזר אומר יש
 להן. כלומר יש לו ראייה
 מן התורה שיש לו רשות
 להפטרות נדרים כאשר כעופות
 התפוחות באורי ואין שנינו
 בששתנן. מנא לך שגא' י

גיא ר' יהודה אומר משום
נבוכדנאצר קאמר אשר נשבעתי
אלהיך דתא דאמר גמר
ואקיימה. מכלל שיש דרך
תהומות. אבל הא דאמר
האי מלתא דשמואל לית
לך על מה שנתן לך אבא
הוה דאמר אברהם לך